

ಕೃಷಿ

**ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಬೆಳೇರಿ ಅವರ
ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ 600ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು
ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳು!**

ಭತ್ತದ ಭಗೀರಥ

ಬಿತ್ತುವ ಬೀಜಕ್ಕಾಗಿ 'ಬೀಜ ಮಳಿಗೆ'ಗಳತ್ತ ನೋಡಬೇಕಾದ ಕೃಷಿ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಕೇರಳ-ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿಭಾಗವಾದ ನೆಟ್ಟಣಿಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಅವರು ಆರುನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಗೆಯ ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ 'ಭತ್ತದ ಭಗೀರಥ'ನ ಬತ್ತದ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ದೇಶವಿದೇಶಗಳ ಹಲವಾರು ತಳಿಗಳ ಬೀಜಗಳು ಅವರ ಖಜಾನೆ ಸೇರಿವೆ.

■ ನರೇಂದ್ರ ರೈ ದೇರ್ಲ

ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನವನ್ನೇ ಚಿತ್ರಾನ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಉಪ್ಪು ಹುಳಿ ಖಾರದ ಅನುಪಾತ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅದೇ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಮೊಸರನ್ನ, ಪಾಯಸ, ರೊಟ್ಟಿ, ದೋಸೆ, ಇಡ್ಲಿ, ಬಿರಿಯಾನಿ - ಹೀಗೆ ಬೇಕು ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾಲಗೆಯ ರುಚಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ರೊಟ್ಟಿ ಬೇಡ, ಅನ್ನ ಬೇಡ ಎಂದಾದಾಗ ಅದೇ ಮೂಲಧ್ರವ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಂಜನ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗ ಇಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ ನಡೆದೇ ಇದೆ. ಎಂದಾದರೂ ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನದ ಒಂದು ಅಗುಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇವಾ? ತಿನ್ನುವ ಅಕ್ಕಿ-ಅನ್ನ, ಅದರಿಂದಾಗುವ ಬಹುಬಗೆಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಇವೆಲ್ಲದರ ಮೂಲಭಾಗ ಭತ್ತ ಅದು ಪ್ರಕೃತಿ. ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ, ಉಳಿಸುವ, ಪೋಷಿಸುವ ಕ್ರಮ, ಭತ್ತದ ವಿಭಿನ್ನ ತಳಿಗಳು, ಸಂಗ್ರಹ, ಆ ಕೃಷಿಗಿರುವ ಸವಾಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಇರುವ ಅನುಭವ ಎಷ್ಟು?

ಅಂಥ ಒಬ್ಬ ಅದ್ಭುತ ಭತ್ತದ ತಳಿ ಸಂಗ್ರಾಹಕನನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸುವೆ. ಹೆಸರು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಬೆಳೇರಿ. ಅಂದಾಜು ಆರು ನೂರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು, ದೇಶ-ವಿದೇಶದ ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳು ಇವರ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿವೆ. ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ... ಏನೇ ಧಾನ್ಯಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೂ ಅವುಗಳ ಪಾಯ ಗದ್ದೆ-ಹೊಲಗಳು. ಆದರೆ ಈ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರಿಗೆ ಗದ್ದೆ-ಹೊಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ಕೃಷಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಗುಡ್ಡೆಜಾಗದಲ್ಲಿ ರಬ್ಬರ್-ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಸುವ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರು ಇಂಥ ತಳಿವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥ ಹತ್ತು ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆಯುಷಾಯದೊಳಗಡೆ ಪಾತಿ ಮಾಡಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿಸಿ ಬಹುಬಗೆಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ತಳಿ ಬೀಜ ಉಳಿಸುವುದೇನು ಮಹಾ? ಇದ್ದ ಸಿದ್ಧ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲೋ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಡುವುದು, ಅವುಗಳ

